

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: ...
 Egy hóra: ...
 Negyedévre: ...

Feladvó szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 49. szám.

Május elsején

Debrecen munkásnépe, amely május elsején a munka ünepét üli, nem kaphatott volna szebb, stilszerűbb és impozánsabb ünnepi ajándékot, mint amelyet Debrecen város intézőségének egyik legfontosabb szerve, a jog- és pénzügyi bizottság nyújtott neki akkor, amikor a munkásnép és általában a városi kisemberek ezernyi bajának legjobb ismerőitől érkezett fölhívásra egyhangulag avval válaszolt, hogy mindazt, amit a lakosság szegényebb rétegeinél bajként, betegséggé megláttak odalent, mindazt jól látja a város vezetősége és már eddig is megtette a maga intézkedéseit a bajok szanálására.

Az országnak talán egyetlen városa sem fogadta még olyan nyílt és őszinte nyilatkozattal és annyi megértéssel a munkásosztály köréből jövő kívánságokat, mint ahogyan éppen a maradinak híresztelt Debrecen város vezetősége. Itt nem hallottunk lekicsinylést, kertelést, elkedvetlenedést és a dolgok elodázását, hanem ez az intézőség nyíltan fogadta a munkásoktól jövő komoly irást, nem csinált titkot abból, hogy bizony Debrecenben sok a pótolnivaló, hogy itt hatalmas szociális reformok hiányzanak, amelyek javarészenek előkészítését ugyan már megkezdte a város, de sietve veszi tárgyalás alá azokat is, amelyeknél éppen a munkások ankétja a kezdeményező.

Nem kell különösebben hangsúlyoznunk, hogy Debrecen városa ma még a multak büneinek eltüntetésén fáradozik és amit most csinál, az az új Debrecen alapvető munkája. Nehány éve csak, hogy a város megkezdte a modern Debrecen megalapozását és ez a munka talán még néhány évig el is tart, de már a mai napon tisztán áll a város polgársága előtt, hogy a város intézősége már itt-ott hozzákezdett a megszilárdított alapon a falak fölépítéséhez.

Már kibontakozik lassan-lassan előtűnik, hogy az új rendszer nem elégszik meg a régi, súlyos hibák kiküszöbölésével nem éri be az alapvető munkával, hanem hozzákezd az új Debrecen fölépítéséhez.

A város egyik legagilisabb bizottsága, egyik legmozgékonyabb szerve annyi komolysággal, olyan körültekintő gondossággal látott hozzá a szociális bajok orvoslásához, tehát a modern haladás elősegítéséhez és tökéletesítéséhez, hogy ennél szebb és megnyugtatóbb ajándékot a má-

jusi munkásünnep alkalmából valóban nem kaphatott a debreceni munkásosztály.

De nemcsak a munkásokra lehet megnyugtató a városházán keletkezett új irányban Debrecen minden kisemberére, mert a szociális bajok, a lakásnyomorúság, az élelmiszerdrágaság, a kulturintézmények hiányos volta nemcsak a munkásnépet nyomja, hanem Debrecen minden kisemberét, akik a város lakosságának zömét alkotják és akik a tehernek javarészt viselik. Mi a legnagyobb örömmel és megnyugvással látjuk, hogy Debrecen fejlesztésében a város vezetősége egy uton halad a dolgozó és nélkülöző tízezrekkel, akiknek mégis csak szebb, elviselhetőbb és tartalmasabb lesz az életük Debrecenben, ha a város vezetősége tovább halad rendíthetetlenül a megkezdett új ösvényen.

A monarchia és a külföld

A külügyminiszter bemutatkozása.

A magyar delegáció albizottságának teljes ülésén mutatkozott be ma *Berchtold* gróf, az új külügyminiszter, akit éppen olyan szívesen fogadtak, mint amilyen teljes elismeréssel adóztak politikájának. És nemcsak a munkapárt részéről volt teljes ez az elismerés, hanem az ellenzék részéről is. Meg kell állapítani, hogy a külügyminiszter meghódította első bemutatkozására a magyar képviselőket. Beszédének lényege, hogy a békés iránynak s a hármasszövetség főtartásának híve a jogos érdekek lehető érvényesítése mellett.

A nagy jelentőségű delegációs ülésről tudósításunk a következő:

A delegációk ülése.

Bécsből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor a bécsi Magyar Házban összeült a delegáció amely valószínűleg három napig fog tárgyalni a közös ügyekről. A beteg báró Láng Lajos helyett gróf Zichy Ágost elnökölt a plenáris ülésen.

Az ülés megnyitása után Aehrenthal emlékeit jegyzőkönyvben örökítették meg, majd — érdemeinek elismerésével — tudomásul vették Burrián közös pénzügyminiszter lemondását.

Nyegre László jegyző, beterjesztette a külügyminiszter javaslatát a hathónapos külügyi indennitásról, amelyet a bizottság az albizottsághoz utasított, gróf Berchtold külügyminiszter rövid magyar nyelvű be-

széd kíséretében kérte annak elfogadását. Ezzel a plenáris ülés véget ért.

A külügyminiszter beszéde.

A magyar delegáció egyesült négyes albizottsága rögtön a plenáris ülés befejezése után megkezdte tanácskozásait. A legnagyobb érdeklődés gróf Berchtold közös külügyminiszter expozéját kísérte. A külügyminiszter a következőket mondta:

— Elődöm, gróf Aerenthal utolsó decemberi expozéjában nem fejtette ki politikájának nagy irányelveit, de ezek korábbi nyilatkozataiból ismeretesek. Továbbra is ugyanez az irányítás fog zsinórmértékül szolgálni, hogy a megkezdett uton tovább haladjunk. Azok a kapesok, melyek bennünket a szövetséges hatalomhoz fűznek, lehetőleg megerősítendőek.

E mellett az lesz a feladatunk, hogy jogos érdekeinket kövessük, amelynek a külpolitikai életben megingathatatlan előfeltétele a szilárdan megbízható lojalitás szövetségeseinkhez és barátainkhoz, rendelkezése pedig jogos igényeinknek érvényre juttatása. Mint az európai államrendszer szilárd, kipróbált és bevált alapja maradt ránk politikai örökségképpen a hármasszövetség mely mellett hűségesen megakarunk maradni, hiven annak szövegéhez, hiven annak szelleméhez és mindenekelőtt ahhoz a magasbékéesszéméhez, melynek a fenkölt lelkű uralkodók szándéka szerint, kik azt kezdték, szolgálatában áll ez a szövetség.

Monarchiánk és az államok.

A külügyminiszter ezután az egyes államokhoz való viszonyunkkal foglalkozik. Konstatálja a legbensőbb egyetértést Németországgal. Olaszországhoz való viszonyunk változatlanul a szoros barátság jellegével bír.

Az a hosszadalmas háború, melyet szövetségeseink folytat, sajnos, eddigelé nem nyert befejezést.

Oroszországgal gondosan akarjuk ápolni viszonyunkat, Franciaországgal való jó viszonyunk különösen a keleti békének garanciája és odahat, hogy ebben a viharfészkekben vészterhes felhők ne képződjenek.

Angliával továbbra is a hagyományos jó viszonyt ápoljuk. Az annexió válság idején felmerült félreértések már csak a multa tartoznak.

A török birodalommal a barátságos szomszédi viszonyt tartjuk fenn, és lehetőleg elhárítunk, adott esetben pedig lehetőleg korlátozunk minden oly bonyodalmat, mely Törökország sorsára káros hatással lenne.

Melegen szölt ezután a külügyminiszter Románia barátságáról, amelyet lehetőleg ápolni és erősíteni kíván, mert a kelet békéjében ez fontos tényező. Kijelentette, hogy a Balkánállamokkal élenkebb, kölcsönös kereskedelmi politikát kíván létesíteni.

Tisztelettel

Lévai Izsó,
vendéglős.

Dobos-pavillon

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a Nagyerdei

vezetését átvettem s azt **1. évi május 1-én megnyitottam.** Figyelmes kiszolgálás, jó tiszta italokról és zamatos ételekről a legjobban gondoskodom. Bizalommal kérem a n. é. közönség pártfogását.

Az olasz-török háború.

Részletesen foglalkozik az olasz-török konfliktus kérdésével és hogy miképp lehetne ennek elintézését biztosítani. Az öt neutrális nagyhatalom közös elvi megállapodása konkrét alapot öltött az orosz kormány kezdeményezése által, amely ugy Rómában, mint Konstantinápolyban barátságos fogadtatásra talált. Ha a hadviselő felek által felállított követelések közötti eltérés nem is csekély, még sem lehet letenni arról a reményről, hogy végre mégis sikerüljön fog egy mindkét fél által elfogadható megoldást találni. Ez jó lesz arra is, hogy elhárítsa a Balkánfélsziget békéjének megzavarásával fenyegető veszélyt.

Az olasz flotta tengeri akciója az Aegei-tengeren és a Dardanellák elzárása élen foglalkoztatja a közvéleményt. Nem zárkozhatom el az elől, hogy az aggodalmak, amelyek ez akciók nyomán támadtak, bizonyos jogosultsággal bírnak. Az Aegei-tengerben végbemenő cselekményeket illetőleg utalnom kell arra, hogy az olasz kormány már a háboru elején kifejezésre juttatta szándékát, hogy a Balkánon a statusquóhoz ragaszkodni fog.

Az olasz kormánytól azóta folytatott tárgyalások után pedig alapos okom van annak a feltételezésére, hogy Olaszország sem a Balkán, sem Törökország területi épségét nem fogja sérteni.

A Dardanellák elzárására nézve a török porta kijelentette, hogy a semleges hatalmak részére az utat szabaddá teszi, mihelyt a közvetlen veszedelem elmúlt, — Megbízhatunk a porta jószándékában, hogy ezt valóban teljesíteni fogja.

A haderő fejlesztése.

Rátért ezután a külügyminiszter a marokkói kérdés tárgyalására, majd érintette Kinának köztársasággá történt átalakulását s mindkét esetben biztosította közvéleményt, hogy az idegenek érdekei védve vannak.

— Ezek szerint — fejezte be beszédét — az összkép, amelyet a külpolitikai helyzetről adni lehet, nem mondható kedvezőtlennek, de a nemzetközi viszonyok rendszerében létrejött változások szükségessé teszik, hogy a monarchia szárazföldi és tengeri haderejét állandóan fejlessze, mert olyan népek közzé van földrajzilag beékelve, amelyek fentartás nélkül emelik haderejüket.

A külügyminiszter eközött nagy helyesléssel fogadták.

Becstelenek

Irta: *Elise D'Ange.*

Joseph Roland ügyvéd ur egy szép reggeli órákban, ami alatt pontosan kilenc értendő, némi melankóliával, de habozás nélkül megállapította, hogy a negyvenedik születésnapját érte el, igen, hogy épen ma van kerek negyven esztendeje annak a napnak, ki tudja, talán ép e percben annak az órának is, amikor mint Ivry külvárosában mondanák, a kis Joseph Roland meglátta Isten fényes napvilágát. Negyven esztendeje! Még nem a vég, sőt nem is a vég kezdete! De anynyi bizonyos, hogy a kezdet vége. Még nem lépett át az öreg kor határán, de elhagyta az ifjúság mesgyéjét. Még szívesen kacskintott a Madeleine templom padjain keresztül az esküvőre összegyűlt násznép csinos leányaira, de észrevette, hogy azok a leányszemek már nem az ő szeméit keresik, ha találkoznak is tekinteteik, nem ragyog föl amazokéban az a hamiskás, vágyakozó, de szemérmes csillogás, melyet oly gyakran tapasztalt, azelőtt, régebben, tíz-tizenöt év előtt.

Joseph nem volt lángész, de viszont sokkal okosabb volt, semhogy annak tartotta volna magát. Ügyvédi irodája elég jól jövedelmezett, a büntető ügyeket nem szerette, mert nem volt becsvágyó s nem iparkodott védőbeszédekkel feltűnést keresni: arra sem volt kedve, hogy a lapokban minduntalan föl-

A hadügyminiszter beszéde.

A külügyminiszter után *Auffenberg* közös hadügyminiszter tette meg a várt nyilatkozatot, amely egészen rövid volt. Hangsúlyozta, hogy az új altiszti törvényjavaslatot kidolgozta s ezzel legjobb bizonyosságát adta, hogy szíven fekszik a véderéform sorsa és mennyire tévesek az ellenkező híresztelések. Különösen kiemeli, hogy törekvéseiben mindig tisztán katonai tárgyi és technikai motívumok vezették, más semmi célja nem volt.

Rosenberg Gyula dr. fölszólalása után *Bilinszky* közös pénzügyminiszter mondott hosszabb beszédet boszniai programjáról, majd *Apponyi* Albert gróf, *Windischgraetz* Lajos herceg, *Berzeviczy* Albert, *Mezőssy* Béla és *Tisza* István gróf nyilatkozott igen elismerően a külügyminiszter beszédéről és politikájáról, mire a költségvetési indemnitást megszavazták.

A rendőrség új ruhában

A tisztviselők rangjelzése.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén tárgyalta azt a szabályrendelet-tervezetet, amelyet Rostás István főkapitány terjesztett be s amely a rendőrsztisztviselők új egyenruházatáról s fölfegyverzéséről szól. A főkapitány, aki nagy buzgalommal s fáradással igyekszik a debreceni rendőrséget reorganizálni s azt ugy belső, mint külső szervezetében minél jobbá tenni, e tervezetben azt akarja elérni, hogy a rendőrsztisztviselők külső megjelenésükben is minél egyszerűbbek, de izlésebb egyenruhájuk legyenek. Erre azért is törekedett, mert az eddigi egyenruha, amely nem is volt egészen egységes, tulságos zsinórzata miatt költséges is volt a tisztviselőkre, akiknek azt maguknak kellett beszerezni.

A tervezet a következő:

Rendőrségi tisztviselők szolgálatban mindenkoron egyenruhát tartoznak viselni, még pedig bálokon, hangversenyeken, színházban, elsőrendű orfeumokban, a nyilvános látogatás céljaira rendelt előkelőbb helyiségekben, ünnepélyek és ünnepélyes összejövetelek alkalmával dolmányban kötelesek megjelenni. Egyébb alsóbbrendű mulatóhelyiségekben azonban zubbonyban is megjelenhetnek.

A rendőrkapitányra és a tisztán irodai szolgálatot teljesítő kisebb rangban álló rendőrsztisztviselőkre az egyenruha viselése nem kötelező; a többi tisztviselőkre azon-

ban az egyenruhának szolgálatban való viselése kötelező.

A szolgálati- és diszruha a következőkből áll:

Sisak, sapka, köpeny, dolmány, zubbony, nadrág, nyakraváló, keztyű és fegyverzet.

Sisak: Az ugynevezett Zrinyi-sisak alumínium bordákkal s elől Debrecen sz. kir. város címerével, két oldalt pedig 1—1 lapos aranyozott fémgombbal és állszíjjal van ellátva. Az állszíj feketén lakkozott bőrből van készítve, aranyozott bőri csattal van ellátva s mindkét végén 2 aranyozott kis gombbal a szemernyő fölött a sisak fejhez erősítve.

Sapka: Sötétkék posztóbol van készítve és szemernyővel, elől pedig Debrecen sz. kir. városának selyemhímzésű címerével van díszítve.

Dolmány: A dolmány finom sötétkék posztóbol és világoskék posztó álló gallérral van készítve, semmiféle hajtókával nem bír, első részén kétsorjában aranyozott fémgombokkal és arany zsinórzattal.

A zubbony a dolmányhoz hasonló sötétkék posztóbol van készítve és szintén álló gallérral van ellátva, amelyre világoskék hajtóka (paroli) van alkalmazva.

A nadrág sötétkék szürkeposztóbol van készítve, az oldalvarrásokon 2 miliméternyi szélességű világoskék posztó szegélyvel van ellátva. Nyáron ugynevezett nyári nadrág vitorlaváson színű szürkés gyapjuszövetből készült és szegély nélküli nadrág hordható. A köpeny finom sötétkék szürkeposztóbol, a katonatiszti köpeny alakja és szabálya szerint világoskék szegélyezés nélkül van készítve, aranyozott lapos fémgombokkal.

Nyakraváló: Olyan, mint az államrendőrségi tisztviselőké.

Keztyű: Fehér színű szarvasbőr.

A fegyverzet a következő: Az állami rendőrségnél a tisztviselők által használt kard, katonatiszti, de átszövés nélküli aranykardkötő, aranyzsnórból készült, zárt s alján világoskék posztóval ellátott kardbojt. Ezt kiegészíti a tisztviselők által beszerzendő, modern rendszerű és több lövető forgópisztoly, amely minden valószínűség szerint Frommer-pisztoly lesz.

A rendőrsztisztviselők rendfokozatainak megkülönböztetése végett a gallérvégek I-ső oldalain, illetve zubbonynál a világoskék hajtókára (parolira) a XI. fizetési osztályban levő rendőrsztisztviselők 1 drb., a X. fizetési osztályban levő rendőrsztisztviselők 2 drb., a IX. fizetési osztályban levő rendőrsztisztviselők 3 drb. himzett arany jel-

— És azon vette magát észre, hogy nem is a házasság jövedő képeire szálltak fantáziája elkalandozásai, hanem a Beaulieu Máriával töltött szép idők emlékeit idézte maga elé. De Joseph határozott természetű volt, nem is szokott habozni, csak épen — mint mondtuk — a liaisonok megszakításánál.

Felöltözködött, kiment az utcára, a Boulevard des Italiens elegáns népe sürgött-forgott, a kirakatok ragyogtak és Joseph ur kedvtelve nézegetett beléjük, egy-egy pillantást vetve a tükrövegeken megjelenő kép-mására. A törvényszék felé tartott, mikor, épen a Madeleine előtt, szembe jött vele egy pár, amelyben habozás nélkül fölismerte Mariet és Marcel Durand-t.

— Hát ti hogy kerültök össze?

— A törvényszék előtt haladtam el, — szólt Marie az ő édes csicsérgésével. — mikor szinte elgázolt ez az ur, olvan rohanva jött ki a kapun. El akart szaladni, de én megfogtam Marcel urat s kényszerítettem, hogy kíséren el.

— Marcel, Marcel! — szólt Joseph ur jókedvűen — te el akarod csábítani tőlem az én Mariemat.

Marcel szemérmesen elpirult, mentette magát, ő a Fromont Charles pör iratait másolta bent s mikor sietve kiiött a kapun, épen a kisasszony . . .

— Jó, jó, a dolog gyanus, nagyon gyanus, kedves Marcel. De különben igazad van,

vény r
VIII. fia
viselőkk
goscék
mány v
lágoské
nyi szé

E
si osztá
drb, a
tisztvis
ka van

Ezt
zottság
fogadta
ra aján

A
A

De

re a te
amelyn
lett gon
désével
ségletel
mutatta

nalmak
látásáh
nagyon
mióta

ben az
dig élé
szülte

mal ig
kodni,
tekintet

annak
hangu
delután

receni
fogadta

A
már val
foglalk
városi
szociál

kásony
sok léte
drágasá
csarnok
konyhá
kórháza

javasla
gyelmé

Marie o
ugy ille

—
Jos
mikor
mal for

—
celhoz.
nem is
Hiszen
tegnap

Ma
felelte:

—
Ro
rövid r
intézte
husz fi
butor.

Ro
jával,
hol tan
kötete
pártól

utazni,
cébe sz
Rialto
Grande
táratat
be men

vény rózsácskákat alkalmaznak; a VII. és VIII. fizetési osztályba tartozó rendőrtisztviselők zubbony gallérjának elejére, a világoskék hajtókára (parolira) ezüst paszomány van alkalmazva olyképen, hogy a világoskék hajtóka felső szélén 3 milliméternyi szélességben kilátszik.

E gallér paszományára: a VIII. fizetési osztályban levő rendőrtisztviselőknél egy db, a VII. fizetési osztályban levő rendőrtisztviselőknél pedig 2 darab arany rózsácska van varrva.

Ezt a tervezetet a jog és pénzügyi bizottság ma egyhanguan teljes egészében elfogadta és azt a közgyűlésnek is elfogadásra ajánlja.

Debrecen szociális fejlesztése

A város és a szociáldemokrata párt.

A lakásnyomoruság megszüntetése.

Debrecen város mai vezetősége, amelyre a tennivalóknak annyi rengetege hárult, amelyek évtizedek hányának pótlása mellett gondoskodni kell a város rohamos fejlődésével rendkívül megnövekedett közszükségletek ellátásáról, minden alkalommal megmutatta, hogy van érzéke a szociális kívánalmak teljesítéséhez és a bajok korai megállításához. Hosszu időn keresztül bizony nagyon kevés történt ezen a téren, de a mióta egyre nagyobb tért hódít Debrecenben az ipar, azóta a város vezetősége mindig élénk figyelemmel kísérte a fejlődésülte szociális bajokat és minden alkalommal igyekezett azok orvoslásáról gondoskodni. Hogy mennyire helyes uton halad e tekintetben is Debrecen város vezetősége, annak legélénkebb bizonyossága az az egyhangú és elismerő helyeslés, amelyvel ma délután a jog- és pénzügyi bizottság a debreceni szociáldemokrata párt beadványát fogadta.

A szociáldemokrata párt beadványával már vasárnapi számunkban volt alkalmunk foglalkozni. A párt behatóan megvitatta a városi kívánalmakat és úgy találta, hogy szociális szempontokból elsősorban a lakásnyomoruság enyhítésére és munkáslakások létesítésére van szükség. Az élelmiszerdrágaságon a termelés irányításával, vásárcsarnokkal kell segíteni. Létesíteni kell népkonyhát, népfürdőt és ki kell bővíteni a közkórházat. Nincs a pártnak semmire konkrét javaslata, csak az a célja, hogy a város figyelmét fölhívja azokra a tennivalókra, a

melyek megszüntethetik a szociális bajokat.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésében hangsúlyozta, hogy a szociáldemokrata párt beadványában foglaltak mind rendkívül fontos kérdések, amelyekkel foglalkozni a városnak elsőrangú érdeke. Egyhangú helyesléssel fogadta a bizottság a párt minden kezdeményezését, de megállapítást nyert, hogy a beadványban felsorolt bajok megszüntetése eddig is fölülte élenken foglalkoztatta a várost.

Az élelmiszer megszüntetése érdekében éppen a napokban tárgyalt a bizottság a piacrendezés és a vásárcsarnok ügyét. A közkórházat nemhogy kibővítik, de új, nagy kórház építését már el is határozták. A népfürdő és népkönyvtár dolga hónapok óta előkészítés alatt áll.

A legjelentősebb és legsürgősebb tennivaló a lakásnyomoruság megszüntetése.

A bizottság már evvel a kérdéssel is foglalkozott, a városi tanács pedig a rendőrfőkapitányt bizta meg a munkáslakások kérdésének tanulmányozásával és előterjesztés készítésével.

Rostás István főkapitány jelentette, hogy előterjesztése készen van és azt a holnapi tanácsülésen terjeszti be. A bizottság fölhívására részletesen ismertette azokat a módokat, amelyekkel a munkáslakások hiányát enyhíteni lehet. A főkapitány élénk színekkel festette azokat a borzalmakat, amelyekről a rendőrség razziák alkalmával meggyőződött és amelyek okát pusztán a lakáshiányban látja. Nyomoruságos, büzös, tulzsufolt lakásokat talált a rendőrség, de kénytelen tűrni, hogy egy-egy nyomoruságos szobában 15—20 ember szorongjon, mert nincs hely, ahol kilakoltatás esetén elhelyezhetné ezeket az embereket. Az egészségügyi kilakoltatást meg sem kezdték pedig ennek az állapotnak beláthatatlanok az egészségügyi és morális hátrányai.

A bajon csak úgy lehetne segíteni, ha a város nagy bérházakat építtetne, amelyekbe csupán kislakások lennének. A főkapitány úgy gondolja, hogy öt ilyen nagy bérházat kellene építeni, de nem a külterületen, hanem az Árpád-téren, a Széchenyi- és Hatvan-utca végén stb. Egy-egy bérházban 64 kislakás lenne és így egyszerre mintegy 300 család kapna modern, egészséges olcsó lakást. Volna a kétemeletes épületek mind-egyik emeletén és földszintjein 3 lakás egy szoba, konyhával, 2 lakás két szobával, konyhával, kamarával és 11 lakás egy szobával, konyhával, kamarával. Az elsőnek évi bére 240, a másodiknak 300, a harmadiknak 288 korona volna. Egy-egy

bérház a telekkel együtt 270.000 koronába kerülne, amit a város ötven éves amortizációs kölcsönből fedezne. A lakásbérekből annyi folyna be, hogy az épületek 6.8 százalékot még jövedelmezzenek is. Itt tehát a város még csak áldozatot sem hozna és amellet megszüntetné a munkáslakások hiányából folyó ezernyi mizériát.

Márk Endre udv. tanácsos föltétlenül helyesnek tartja a főkapitány tervezetét, de hangsúlyozza, hogy a közhasznú építkezések létesítésére alakult már Debrecenben egy társaság, amely annyira ideálisan fogja föl a maga nagy és nemes föladatát, hogy alapszabályaiban eleve kimondta miszerint a társaság befektetési öt százalékánál többet nem jövedelmezhetnek. Mivel pedig ez a társaság ajánlatot tett már a városnak pavillonszerű munkásházak építésére, helyes volna, ha a főkapitány előterjesztését evvel az ajánlattal összekapcsolná.

Schwarcz Vilmos, Magoss György dr. és Tóth István szólaltak még föl hasonló értelemben, mire a bizottság egyhangúlag kimondta, hogy a szociáldemokrata párt beadványában foglaltakat megszívlelendőknek tartja, helyesli a főkapitány előterjesztését annál is inkább, mert a lakásnyomoruság megszüntetésére éppen úgy szükség van munkásbérházakra, mint apróbb munkásházakra. A párt beadványát a tanácshoz utalja, megbízza a tanácsot, foglalkozzék behatóan annak minden pontjával és minél előbb tegyen javaslatot a bizottságnak a fölmerült tervek keresztülvételére.

Az új kormány Debrecenhez

Lukács László miniszterelnök leirata.

Az új kormány kinevezéséről a törvényhatóságokat leiratban szokta értesíteni, amelyben egyszersmint támogatást is kér. Ez a szokásos leirat a most kinevezett Lukács-kormány részéről most érkezett le Debrecen város törvényhatósági bizottságához.

A leirat szószerint a következő:

Ő császári és apostoli királyi Felsége Khuen-Héderváry Károly gróf urnak, hivatali elődömnem, miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében folyó évi április 22-én kelt legfelsőbb kéziratával engem magyar miniszterelnökkévé legkegyelmesebben kinevezni s előterjesztésem folytán ugyanazon napon kelt legfelsőbb elhatározásával kereskedelemügyi miniszterévé Beöthy László drt. földmi-

Marie csinos leány és korunkat nézve, éppen úgy illenék hozzád, mint énhozzám.

— De kérlek, kérlek!

Joseph ur azonban megállt ez ötletnél s mikor Marcel tovább ment, egész bizalommal fordult Mariehoz:

— Lásd Marie, te nőül is mehetnél Marcelhoz. Jó fiu, derék fiu, szépen keres és én nem is akarok fukarkodni a hozományommal. — Hiszen tudod, meg kell házasodnom, anyám tegnap is azt írta Lyonból . . .

Marie kissé elsápadt, de aztán nyugodtan felelte:

— Ha gondolod, Joseph . . .

Roland ur behívta Marcelt a szobájába s rövid negyedóra után végleg és tisztára elintézte a dolgot. Tízezer frank hozomány, husz frank havi fizetéstöbblet, két szoba butor.

Roland ur fekete kabátot öltött s barátjával, Jules-vel odahajtottak a mairie elé, a hol tanuskodásuk mellett a házasság meg is kötött. Joseph érzékeny bucsút vett az ifjú pártól és másnap elutazott. Mindig el szokott utazni, mikor egy viszonyt befejezett. Velencébe szeretett ilyenkor menni, a Mercerián, a Rialto hídján elbolyongani, este a Canale Grande énekeseit hallgatni; gondolozni, képzeteket szemlélni, a piazzán sétálni. Velencébe ment hát most is.

A Canalén elandalogva hallgatta a Bucintoro társaságot:

Ciri biri bin
Che bel bochin
Che bel nasin

És eszébe jutott Marie, az ő szép kis szájacskája, szép kis orra.

Che bel bochin
Che bel nasin

Azelőtt nem szokott visszagondolni az elhagyott szeretőire. Most meg nem megy ki a fejéből. Ejnye, ejnye. És nemhogy halványodott, de mindig szívesebb lett a Marie Beaulieu alakja. Ott látta magát a Marie kis boudoirjában hevert a divánon, Marie előtte ült és simogatta a haját. Együtt vacsoráltak, Marie csicsereggett, csacsogott, Joseph nézte, nem is tudta mit beszél, csak nézte, hogy jár a picit, piros szája . . .

Che bel bochin . . .

— Ejnye, ejnye (ezt szokta mondani), hát mi lesz? Az az ostoba Marcel Durand. — Ostoba? Ez kevés. Buta! Igen, határozottan buta. Hogy jön ő ahoz, hogy ilyen friss, kedves, aranyos teremtetést ölelgessen. Az a gazember! Igen, gazember. Becstelen, aki képes volt másnak a kedvesét feleségül venni. Az nem mentség, hogy a tízezer frankkal az anyjának vett kis házat . . . Gazember! . . .

Már mondtuk, hogy Joseph ur határozott

természetü férfit volt. Ezt a megjegyzést nem ok nélkül tettük. Célunk az volt, hogy a nyájas olvasó ne botránkozzék meg, ha megtudja, hogy Joseph ur négyhet távollét után azzal sietett vissza Párisba, hogy azonnal elválassza Mariet Marcelltól s ő maga veszi feleségül. Régi szokása volt, hogy az ilyen utazásai alkalmával nem küldetett maga után leveleket, nem akart vesződni az iroda dolgaival, zavartalanul akart élni. Nem is szokta megírni, hogy mikor érkezik. De most sürgönyözött Marcel Durandnak, hogy várja az esti vonatnál. Már az állomáson akart mindent rendbe hozni.

Durand, a jó Durand várta. Ott állt a Perronon. Joseph megdöbbenve látta a gyászruháját, a szomorú, beesett arcát . . .

— Mi az Marcel?
— Meghalt.
— Marie?

— A házasságkötés után, másnap beteg lett, nem tudtuk mi a baja, az orvosok nem értették. Csak fonnyadt, csak fogvott . . . — Négy napja temettem el. A két szoba butort vedd vissza . . . az anyám házat maid eladom s a tízezer frankot visszakapod . . . Csak meg akartalak várni . . . Közölni akartam veled, hogy kilépek az irodából . . . Hidd el, Joseph becstelen ember vagyok, mert tudva, a kedvesedet vettem feleségül. De hidd el Joseph, te mégis . . . becstelenebb vagy.

veléltügyi miniszterévé Serényi Béla grófot, vallás- és közoktatásügyi miniszterévé Zichy János grófot, igazságügyminiszterévé Székely Ferenc drt, honvédelmi miniszterévé Hazai Samu altábornagyot, újból legkegyelmesebben kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt állásukban megerősíteni, — továbbá pénzügyminiszterévé Teleszky János dr. pénzügyminiszteri államtitkárt, horvát-szlavon-dalmátországi tárca nélküli miniszterévé pedig Josipovich Géza belső titkos tanácsost legkegyelmesebben kinevezni és a belügyminisztérium vezetésével, valamint a legmagasabb személye körüli minisztérium ideiglenes vezetésével engem legkegyelmesebben megbízni méltóztatott.

Midőn erről a törvényhatóságot új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesítem, egyszersmind annak a várakozásnak adok kifejezést, hogy engem és minisztériumaimat legkegyelmesebb urunk öfelsége bizalma által elének tűzött feladataink megoldásában, törvényes hatásköréhez képest, hazafiás buzgalommal és erélyvel támogatni fog.

Budapest, 1912. április hó 24-én.

Lukács s. k.

A leiratot a tanács a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé terjeszti jóváhagyás végett.

A közgyűlés előkészítése

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A májusi rendes közgyűlés előkészítésére ma ismét ülést tartott a jog- és pénzügyi bizottság, amelynek tárgysorozatán nem egy fontosabb ügy volt. Az ülésen, amelyen Vargha Elemér dr. tanácsnok elnökölt, jelen voltak Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Rostás István főkapitány, Jeney Géza főszámvevő, Bacso Dezső dr., Freund Jenő dr., Kardos László, Márk Endre udvari tanácsos, Nagy Jakab, iii. Schvarcz Vilmos, Tóth István és Zöld József jegyző-előadó.

Az ülés megnyitása után Zöld József jegyző ismertette a mérnöki hivatal előterjesztését, amelyben a magánépitkezések engedélyezését intéző mérnöki hivatali tagok részére 1100 korona pótlékot kértek. A kérelmet a bizottság, tekintettel arra, hogy a kért összeg miként leendő felosztása és az egész ügy felől is tájékozatlan, előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett a tanácsnak visszaadta.

A városi állatorvosi állások betöltése tárgyában tett polgármesteri intézkedést tudomásulvételre, a tisztviselő csatornázásának terveit pedig jóváhagyásra ajánlja. — A tisztviselőtelep csatornázása, amelyre a közgyűlés 32000 koronát szavazott meg, már elkészült. A bizottság jóváhagyta és tudomásulvette a bemutatott terveket.

A mérnöki hivatal oly tulságosan igénybe van véve, hogy a meglévő csekély személyzettel lehetetlen ellátni a munkát. — A számonkérőszék is több ízben hangsúlyozta, hogy a személyzethiány miatt a mérnöki hivatalban sok a restancia. A főmérnök most kéri a közgyűlést, hogy egy építőmesteri és építési felügyelői állást szervezzen. Ezzel kapcsolatban a rendőrfőkapitány bejelentette, hogy a rendőrségnek is mindennap szüksége van mérnökre, 8—10 ügy is van naponta, a melyeknél sürgősen kell szakember és ezért kellene, hogy a város egy mérnöke mindennap fölmenne a rendőrségre ezeknek az ügyeknek az elintézésére. A bizottság azt javasolja, hogy a mérnöki hivatal könnyítésére és a rendőrségi teendőök ellátására vegyen föl a polgármester napidíjas mérnököt, a felügyelői állás szervezésével pedig a tanács foglalkozzék.

A kültelki építkezésekre vonatkozó sza-

bályrendelet tervezetével foglalkozott a bizottság és úgy határozott, hogy megkeresi a gazdasági bizottságot, hogy sürgősen mondjon véleményt a tervezetről.

A gazdasági bizottság javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy az Ohaton Csanak Jenő telekházi bérlő bérletén 50.000 korona költséggel építtessen új lakóházat, mert a mai lakhatatlan. A bérlő pedig azt kéri, hogy csináltasson a város a bérleten egy sertésfiázatot, amelynek költségei után a bérlő hajlandó évi 5 százalékot fizetni, de az építkezés költségei után is fizet a városnak a bérlet 12 évi időtartamára öt százalékot. A bizottság javaslata az, hogy a város építtesse föl mindkét épületet, ha a bérlő hajlandó hat százalékot fizetni.

Móricz Ferenc és társai telekeldarabolásra kérnek engedélyt. A kérvény elutasítását javasolja a bizottság, mert ez a bíróság hatáskörébe tartozik.

Az államépítészeti hivatal két utkaparóház építéséhez 1600—1600 négyzetögl terület átengedését kéri a várostól. A bizottság 800—800 négyzetögl terület átengedését javasolja.

Özv. Jablonczay Kálmáné fölébuzta a tanács ama határozatát, amely megtagadta Jablonczay Kálmán óvadékának kiutalását. — Mivel itt magánjogi igények elbírálása szükséges, a bizottság azt javasolja, hogy a pénzt és az értékeket tegye a város bírói letétbe.

A mészhomoktöglagyár kérte, hogy a vasuton jött áru után engedje el a város a kövezetvámot. A tanács elutasította a kérelmet, amit a gyár megfölebbezett. A bizottság a tanács határozatának megerősítését javasolja.

Az ülés fél hatkor ért véget.

A „Mester“ és — „tanítványa“

Elmaradt vendégszereplés.

Pár hét óta úgy a fővárosi, mint a nagyváradai lapok élénken pertraktáltak egy vendégszereplést, mely a nagyváradai színházban a közeli napokban folyna le s melynek nem kisebb egyéniség kölcsönözne súlyt, mint Ujházy Ede, a magyar színművészetnek úgy a társaséletben, mint a színpadon dédelgetett kedvence „Mester“-e.

Maga a vendégláték a romantizmus rózsaszín fátylába volt csavargatva, melynek egyik széle a 70-eseket taposó Mester, a másik szegélye egy 40-es tavaszt járó nagyváradai uriaszony kezében nyugodott.

Hire kelt és bejárta a sajtót a hír, hogy Ujházy Ede ezuttal a *Constantin abbé* nő szerepére, a *Betty*-re tanítja be Cserey Dezsőné Novák Margit uriaszonyt és ha elkészülnek a betanulással, akkor Ujházy Ede és Cserey Dezsőné együtt lépnek fel a Szigligeti színházban, ahol előadásra kerül a *Constantin abbé* és ök ketten játszzák a főszerepet. Megjegyezte még a híradás, hogy a betanulás előrehaladott stádiumba jutott és Erdélyi igazgató legközelebb kitűzi a vendéglátékos előadást.

Természetes, hogy ez a nem mindennapi szórakozás nagy közönséget vonzott volna a színházba és üzleti szempontból nagyszerűen beválnék az igazgatónak. Még se lesz belőle semmi. Erdélyi igazgató — mint értesülünk — *nem hajlandó ezt a kettős vendéglátékos rendezni*. Így a híres *Constantin abbé* és *Betty* nem játszanak együtt a színpadon.

Ami azonban a romantikus történetnek nem jelenti a fináléját, mert a Mester nemcsak hogy nem mondott le a további *oktatásról*, de mint kutforrásunk értesül, végleg

Nagyváradon szándékozik megtelepedni. Ami nem is lesz olyan nehéz, mert a Nemzeti Színház, melynek Ujházy Ede örökös tagja, ma már a legnagyobb kimélettel foglalkoztatja a Mestert.

Ujabb rablótámadás Halápon

Suhancok rablószövetkezete

A vasárnap reggeli rablótámadás áldozata: *Kecskés Sándorné* még mindig nincs túl a veszélyen. Bár közérzete kielégítő, mégis a komplikációk bekövetkezhetnek. A rablótámadás részletei — minden közkezen forgó híreszteléssel ellentétben — keddi számunkban a legnagyobb *hitelességgel és részletesen* vannak megírva.

Két elvetemedett fiatal suhanc, alig 18 évesek, álkulcsal behatolt a Telekhegyi erdőlakba s amikor az erdőőr felesége — aki a kutyák ugatására lett figyelmes — megzavarta munkájukat, kilenc lövést tettek arra, melyből *három súlyos sebeket is eített az asszonyon*.

Pénz nem hiányzik.

A fiatal banditák nem igen érkeztek a rablásra, mert a hősléki asszony nemcsak munkájukat zavarta meg, de üldözőbe is vette a gyerekszámba menő betörőket, akik közül az idősebbiket el is csipte az országun. Ennek azonban mégis volt alkalma revolvere után nyulni és több lövést tenni a bátor asszonyra aki csak akkor bocsátotta el a vérengző fattyut, mikor annak visszatért társa revolveréből szintén két lövést tett rá, melyek egyike mellén talála.

De az erdőőrné még akkor sem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a támadók után futott s csak mikor megállapította, hogy ezek merre menekültek, tért vissza lakásába, azután pedig egy közeli tanvában kért segítséget sebére és a suhancok üldözésére.

Ismeretes tegnapi számunkból az is, hogy a rablóknak nem volt annyi idejük, hogy fosztogatni tudtak volna és 108 korona, amelyet *Kecskésné* elveszettek hitt, megkerült.

A súlyosan sérült asszonyt behozták Debrecenbe, ahol Láng Sándor dr. szanatóriumában helyezték el és itt vették gondos ápolás alá.

Kecskésné állapota

ma is a legkielégítőbb. Jól aludt, kitünő étvágya van és pulzusa 88. Reggeli hőmérséklete 37,3, az esti 37,9 fokot mutat.

Munkatársunk megkérdezte Láng Sándor drt, a szanatórium jeles igazgató-főorvosát, hogy szükségét látja-e az operációnak?

— Ha a löseben genyes lobok nem mutatkoznak, — mondja — *az operáció elkerülhető lesz*. Mert ha a lövés bemeneti nyílása száraz, akkor a lövés tiszta volt s ez esetben nincs mitől tartanunk.

— Ki látogatta ma a beteget?

— A férje és az édesapja. Azonban *beszélgetnie nem szabad*, mert ez rendkívül izgathatná és fárasztaná is.

A rablók üldözésére ma kilenc csendőrből álló különítményt küldött a szárnyparancsnokság, mert híre jött, hogy ugyanabban az erdőben

az éjjel újabb rablómerénylet volt.

Ezuttal a suhancok, akik már öten voltak, az *erlészlakba* merészkedtek. Itt megtámadták a házvezetőnőt:

— Pénzt vagy életet! — kiáltotta az egyik suhanc s revolverét a mellének szegezte.

villamosra szaksze- **VARGA J. csillárkészítő** alakít. (Mit egyidejűleg rüen egyedül csak VARGA J. díjmentesen ujjá tiszt.) — Költözések alkalmából csillárát szereléseket, javításokat, tisztításokat jutányos árban. — Villamos szerelési vállalat. — **Kossuth utca 11 szám II. udvar.** ::

Légszesz csillárokat

Több akitől loyaka

A házba kolyokban tá kaszadattá suhancok re kokra, de eg

De a na az erdőőrök — öten lehe

Fegyver tó a Kecskék alapján, diták haszná méteres, gol volt.

Ezt mé mény, hogy háját érték, nem a helys tak le.

A nyom nagy appar csendőség, kik között Ujléta felé lápi utról nyomozás.

Debrecen után a nyom jokat.

Szinh

SZERDÁN:

CSÜTÖRTÖ

B) bérl

PÉNTEKEN

mutató

SZOMBAT

A) bérl

VASÁRNAP

Mérsék

VASÁRNAP

ban, né

A Szig

dekes terv

igazgatót.

Miklós nag

dó lenne-e

sulátának f

recenben v

receni társ

Nagyvárad

sora „Leán

„Kis gróf“

Lili. Zilahy

rándulnánk

ben ez idő

együttese

látjuk: Kár

Anna szubr

Kabos Gyu

valamennyi

tartoznak.

nézünk.

A Kis

betanulással

szinre. A po

Heltai Jenő

a debrecen

Császár Ka

Békéssi. Sz

vezető szer

Rang é

színmű lesz

készségetköl

szereplése.

el a kitünő

ház műsorá

skert arato

Eva bo

donsággal

amikor Eva

premier elő

Épít

Több társa pedig a kocsisra támadt akitől lovakat követeltek.

A házban levő cselédség rémületes sikolyokban tört ki s az ablakokat feltárva tor kaszakadtából kiabált segítség után. A rabló suhancok *revolverrel lövöldöztek az ablakokra, de egyetlen golyó sem talált.*

De a nagy lármára figyelmesek lettek az erdőőrök, akiknek közeledtére a banditák — *öten lehettek* — megfutamodtak.

Fegyverszakértők szerint megállapítható a Kecskésnéről készített Röntgen-lemezek alapján, hogy a fegyver, melvet a banditák használtak, *régi szerkezetű kilenc méteres, golyóra tölthető hat lövetű revolver volt.*

Ezt még inkább megerősített az a körülmény, hogy a golyók, melyek *az asszony ruháját érték, nem hatoltak keresztül azon, hanem a helyszínen Kecskésné lábaihoz hullottak le.*

A nyomozás most már minden vonalon nagy apparátussal folyik. Megállapította a csendőrség, hogy a tegnapi éjjeli támadók, a kik között lehetnek a Kecskésné támadói is, *Ujléta felé* menekültek. Ugy erre, mint a halápi utról vezető egyéb utakra is kiterjed a nyomozás.

Debrecenben szintén folyik a gazfickók után a nyomozás, ha netalán erre vennék utjokat.

Színház és Művészet

Heti műsor.

SZERDÁN: *Kis cukros*, vígjáték. A) bérlet. CSÜTÖRTÖKÖN: *Rang és mód*, színmű. — B) bérlet.

PÉNTEKEN: *Éva boszorkány*, színmű. Bemutató előadás. C) bérlet.

SZOMBATON: *Éva boszorkány*, színmű. — A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután *Gyurkovics lányok*. — Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este *Tündérlak Magyarhoban*, népszínmű. Kisbérlet.

A Szigligeti színház Debrecenben. Érdekes terv foglalkoztatja Zilahy Gyula színgazgatót. Megkeresést intézett Erdélyi Miklós nagyváradi színgazgatóhoz, hajlandó lenne-e a jövő hó folyamán operett társulatának főszereplőivel három estén Debrecenben vendégszerepelni, amikor is a debreceni társulat ugyanazokat a darabokat Nagyváradon adná elő. A vendéjáték, műsora „Leányvásár”, „Ártatlan Zsuzsi” és a „Kis gróf” operettek közül állana s Borbély Lili, Zilahyné, Falussy, Máthé és Kassay rándulnának benne Váradra, míg Debrecenben ez idő alatt a Szigligeti színház művészegyüttese vendégszerepelne. Ezek között látjuk: Károlyi Leóna koloratur, Zsigmond Anna szubrett, Gózon Gyula naturbursch és Kabos Gyula burleszk-komikus neveit, akik valamennyien a vidéki színezet legjavához tartoznak. Az érdekes terv elé várakozással nézünk.

A Kis cukros. Szerdán este teljesen új betanulással a Kis cukros vígjáték kerül színre. A pompás francia vígjátékban, melyet Heltai Jenő fordított s mely régen nem volt a debreceni színház műsorán Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Virányi, Bérczi, Kemény, Békéssi, Székely és Máthé Gyula játszanak vezető szerepeket.

Rang és Mód. Holnap a Rang és mód színmű lesz műsoron. Az előadásnak érdekességét kölcsönöz Zilahy Gyula igazgató szereplése, aki egyik parádés szerepét játsza el a kitűnő darabban, mely a Nemzeti Színház műsorán az utóbbi időben szenzációs skert aratott.

Éva boszorkány. Pénteken kitűnő újdonsággal szolgál a színházi igazgatóság, amikor Éva boszorkány színműnek lesz a premier előadása. A szenzációs újdonságra

kiváló ambícióval készül a társulat drámai személyzete Kemény Lajos rendezése mellett. Az Éva boszorkány előreláthatólag a debreceni színpadon is maradandó sikert fog aratni. Egyébként az újdonság szombatra is műsoron van.

A Gyurkovics lányok délután. Vasárnap délután a Gyurkovics lányok vígjáték kerül színre mérsékelt helyárrakkal. Jegyeket ez érdekes előadásra a színházi pénztár előre árusít.

HIREK

MÁJUS 1.

Nemcsak a fák virágzásának, daruk hurcolkodásának s titkos irodalmi kiköltéseknek melegágyát jelenti ez a dátum, hanem a legkomolyabb családapák is gyermekek lesznek e napon s a világboldogító eszmék úgy születtek, akár csak a *szövetkezetek*, melyekkel épen most van legtöbb baja a szegény költözködő *partáj*-nak, aki szentül meg van győződve, hogy jövőre háziura nem fogja kistájerolni a lakásból.

Ezekből a légvárakból a következő ballonokat sikerült elfognunk és a világ megváltása céljából májusi csokorba gyűjteniünk:

— Akadt egy ember, aki komolyan hiszi, hogy az olasz-török háború a *civilizáció javáért* indult meg. Ugyanez az álmodozó sentül meg van győződve, hogy a *Banca di Roma* fogja fedezni mindazokat a milliokat, melyek Tripolitánia elfoglalásához és megalapításához kellenek.

— Egy debreceni civis komolyan meg van győződve, hogy jövőre a Hortobágy hasznosítása anélkül fogja meghozni gyümölcsét, hogy azért *Szentesi János* és társai ne haragudjanak az — *urakra*. Mert ők csak a *közérdeket* tartják szem előtt.

— Egy Lipót nevű mezőn egy csillagász rájött, hogy a *Titanic* elmerülését nem a matrózok részegsége, hanem a víz hirtelen megjegecedése okozta, amiért is egy *tenger alatti fűtőberendezés*en dolgozik, melyet jövő májusban fog befejezni.

— Akadt egy debreceni ur, aki hiszi, hogy *Nemohoz* olyan goromba levelet tud írni, melytől ez leveti álarcatát.

— Jövő májusra — úgy tudja lapunk egyik barátja — a *hentések* és *mészárosok* lejjebb szállítják a husárat és a virstlit csupán husrészekből fogják előállítani. Rongyok, faggyugyertyák és porcogók nem lesznek abban.

— Végül pedig egy olyan pénzügyi műveletet talált föl az egyik matematikus, melynek segítségével mindenféle kamatláb egyszerre leszalad a megengedett — *8 százalékra*.

— Hogy a tébolydákat hasonló szellemben szaporítják-e jövő májusra, arra nincs kádencia.

— **Lipót-rend.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Pap Elek pénzügyminiszteri államtitkárnak a pénzügyigazgatás terén a legnagyobb odaadással kifejtett kitűnő és eredményes munkássága által szerzett érdemei elismerésül a Lipót-rend közpénzesztjét adományozta.

— **Május elseje.** A debreceni szociáldemokrata párt mozgalmas május elsejére készülődik. A munkásság világinenpén nagyarányú tüntetést és népgyűlést rendeznek a poltikai jogokért, a munkásvédelemért és a gazdasági követelésekért. A szakmák 8 óra-
kor találkoznak a következő helyeken: Föld munkások az Árpád-téren. Famunkások, kárpitosok, kefégyári munkások a kisállomás terén. Építőmunkások, szobafestők, kisipari kovácsok és kocsikészítők a Munkásotthonban. Vas- és fémmunkások a Külsővásártéren. Könyvkötők, nyomdászok a nyomdász szakegyletben. Szabók, cipész-, csizmadia munkások a Korona udvarán. — Ácsok, sütők, kéményseprő munkások a Méliusz-téren. A szakmák fél kilenc óra-
kor vonulnak fel a Wesselényi-terre. (Bábaképezde előtt), ahol a csatlakozás történik. Innen fél 10 óra-
kor megindul a menet a Teleky-, Deák-, Piac-, Péterfia-utca-
kon keresztül a Nagyerdőre, ahol népgyűlés lesz a jégpálya közelében. — Délután sporttün-
nepély. A május elseji tüntetésen az egész hajduvidék munkásszervezete képviselve lesznek.

— **Tárgyalások telkek megszerzése** iránt. A város közgyűlése kimondta, hogy megszerzi Forrai Ernő Degenfeld-tér 2., Kiss József Rákóczi-utca 24. és Papp Lajos Burgundia-utca 11. számú ingatlanát. Mielőtt azonban a kisajátítási tárgyalást megindítanák békés uton igyekezett a tanács az ingatlan tulajdonosokkal megegyezni. E meg-
egyezés létrehozására ma délelőtt voltak a tárgyalások, amelyeken Vargha Elemér dr. tanácsnok, Magoss György dr. főügyész és Vass Károly dr. jegyző vettek részt.

— **A balassagyarmati választás.** Balassagyarmatról táviratozzák: Wickenburg Márk gróf utódául ma a balassagyarmati kerületben Stranyovszky Sándor dr. munkapártit választották meg nagy többséggel képviselővé. Ellenfele Tokaji Lajos Kossuthpárti volt.

— **Havazás.** Eperjesről jelentik: Az Eperjest környező hegveket vastag hóréteg borítja. Az időjárás rendkívül szeles és hideg.

— **Eltűnt fiu.** Kerekes Sándor Hadházi-
utca 7. sz. a. lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a nála szolgálatban levő Kállay István 13 éves, erős termetű, alacsony, fekete haja és szemű fiu tegnap óta eltűnt. Kék sapkát és szövetruhát viselt. A rendőrség körözi.

— **Révy Aurélla gyásza.** Sulvos csapás érte ma este Révy Auréliát, a Népopera egykori volt jeles opera koloratur énekesnőjét, aki legutóbb Berlinben egy előkelő színházat igazgatott. Édes atyja Révy Andor afölötti elkeseredésében, hogy leánya anyagi és családi ügyei az utóbbi napokban súlyos megrázkódtatást szenvedtek, agyonlőtte magát.

— **Tolvaj cseléd.** Juhász Juliánna Arany János-utca 40. számú lakos panaszt tett egy ismeretlen cseléd ellen, aki tisztogatás közben 2 párnát és egy ágyterítőt lakásából ellopott. A hatóság az eljárást megindította.

— **Bicskázó gyermekek.** Stern Gábor 11 éves fiu ma a vásártérben összekapott Malmeiszter Gyula nevű Patay-telepi társával, akire bicskát rántott és azt a másik hátába vágta. Sebét a mentők kmosták, a bicskázót pedig a rendőrség átadta megfenyítés végett szüleinek.

— **Utcai támadás.** Horváth Lajos debreceni legényt a Hatvan-utca végén ismeretlen tettesek megtámadták s egyikök a bal karján súlyosan megsebesítette. A mentők kötötték be.

Építkezéseknél

mindenféle üvegezési munkát legutányosabb áron vállal **Blattner Gyula** épületüvegezési és képkeretezési vállalata **Debreczen, Placz-u. 69.** Megyeházzal szemben. Állandó nagy raktárt tartok saját készítményű kész, ablakokból a leghitebb mérettől a legnagyobbig, jó munka és olcsó árak mellett. Alapítattott 1801. Telefon 468. Edények kikölcsönzése Vörösmarty-u. 4.

alatt a tárgyalások folytak, egy malom be is szüntette az üzemet. A többi malom hetenként csak négy napig akar dolgozni, ezenfelül az összes malmok 14 napon keresztül egyáltalában nem dolgoznak. Azok a malmok, amelyeknek kevesebb bnyersanyaguk van májusban, a többiek júniusban pihennének 14 napon át.

Az ultimó-szükséglet. Bécsből táviratozzák: Az Osztrák-Magyar Banknál az áprilisi ultimó benyújtások nem tulságos nagyméretűek. A jegybanknak 23-án még 125 millió korona adómentes bankjegytartaléka volt és a vezetőség azt hiszi, hogy a benyújtások e tartalékon kívül még mérsékelt összegű adóköteles bankjegyet is igénybe fognak venni.

Ingtatlanok forgalma.

Czeizing Lajos veszi Loós János és neje Csobán Máriaától Jókai-utca 16. sz. házat 24000 koronáért.

Pavlovits Károly veszi Sipos Ferencről Kossuth-utca 24. számú házat 70.000 koronáért.

Szabó József és neje Molnár Mária veszi ifj. Bozzay Páltól Bozzay-telepi 211 négyszögöl területű házastelket 8000 koronáért.

Hadházy Margit veszi M. Nagy Lajos és neje Mike Zsófiától 600 négyszögöl területű majorsági földet 7800 koronáért.

Saját márványtelep.

Vas- és Rézbutor.

Legjobb minőségű és legizlésebb kivételű általánosan e ösmert és többszörösen kitüntetett gyártmány a

Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár R. T.
készítmény.

Minden darab a gyár czimkéjével van ellátva.

A Néptakarékpénztár m. sz.

Debreczen, Placz-utca 75. szám

felhívja az iparosok, vasutasok, munkások

figyelmét arra, hogy a **vámospércsi út mentén** levő Czeglédy-telepen 180 négyszögöles parcellák, a **létal-uton** 150 négyszögöles parcellák, a **máv. gépjavitóműhely mellett, az Onosal-utcán** 180 négyszögöles parcellák

házhelyeknek

kedvező heti befizetések ellenében eladók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Órlási választék

mindenféle szőnyegekben

Függönyök. — Ágy- és asztalterítők. — Divánterítők. — Lábtörlők. —
:: Linoleum. — Butorszövetek. ::

Hirdetés.

Az Országos Tanítól Árvaház gőzmosodájához **négy bentlakó mosónőt** keresek, a kik rendes havi díj mellett, ellátást is az intézetben nyernek.

Bővebb felvilágosítást az árvaház igazgatója ad.

Debreczen, 1912 április 26.

Hertelendy,
igazgató.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kossuth u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**

üzletnek vagy irodának kiadók.

Megnyitotta a Fekete Józsefné

ősi divatterme, Bethien-utca 16. sz.

Készíték angol és francia costumöket a legújabb divat szerint jutányos árak mellett.

:: Varró- és tanuló-lányok felvételnek. ::
Szíves pártfogást kér

Fekete Józsefné.

Biztosító-intézet keres üzletszerzőket

fix fizetéssel.

Ajánlatok tüzetes referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek „Biztosító” jeligére.

Meghívó

A Hrabéczy Első Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság

1. évi május hó 16-án d. e. 11 órakor a részvénytársaság telepén (Széchenyi-u. 42.) tartja

első rendes közgyűlését, amelyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat :

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Mérleg és zárszámadás megállapítása.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai részére felmentvény megadása tekintetében határozat.
4. Felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Felügyelő-bizottsági tagok részére tiszteletdíj megállapítása.
6. Esetleges indítványok,

Az igazgatóság.

A mesterdálnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes, Benne járni élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári Idényre.

Egy szelvény } 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához } 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) } 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak } 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kért, szintury felöltőszövetet, turisztalónt, selyemkangarát stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Órlási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Alapítva 1867-ben.

Alapítva 1867-ben.

Figyelmén kívül ne hagyjuk, hogy az első-rangu modern és legnagyobb

molykár elleni megóvó és beraktározó nagyvállalat

Végh Gyula szücsmesternél van Placz-utca 42. ahol mindennemű

szőrme és szőrmés ruhák díjtalanul, figyelmesen kijavíttatnak, el- és hazaszállíttatnak. Becsérték szerint tűzkár ellen biztosítva, megóvó termeim saját házámban e célra építettek.

A címre tessék figyelni!

Teljes tisztelettel

Végh Gyula.

Értesítés.

Van szerencsénk t. vevőinket s a t. építető közönséget ez uton értesíteni, hogy

I. oszt.

körkemencze-tégla

vastégla, padlástégla, klinkner-tégla s egyéb tégla bármely mennyiségben irodánkban Csapó-utca 4. sz. l. emelet (telefon 577. sz.) kapható.

Debreczeni Gőztéglagyár r. t.

Meghívás.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank
1912. év május hó 12. napján délelőtt
11 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak azon figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 25. §-a szerint részvényeiket: **vagy Intézetünk pénztáránál,** vagy

Debreczenben: bármelyik részvénytársulati pénztárnál,

Budapestben: az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál,

Wienben: az Anglo-Österreichische Banknál 5 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése iránt.
2. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok: 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 23, 24, 27, 32, 33, 35, 38, 40, 41, 45, 61, 68, 70. §§-ainak módosítása iránt.

Az igazgatóság.

Apró hirdetések.

Lovelezés.

Férjet keresnek 21 éves amerikai árva 120,000 dollár vagyonnal, továbbá 38 éves egyedül álló, gyermektelen özvegy 75,000 kor. 18 éves szerb hölgy 150,000 frank, 25 éves evang. földbirtokos leánya 50,000 márka, 25 éves orosz hölgy 50,000 rubel vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy 10-500,000 márka vagyonnal. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítással szolgál. Schlesinger, Berlin 18.

Betöltendő.

Fiatal joghallgatót keresek azonnali belépésre. Dr. Kun Miklós Piac-u. 58.

Kereskedelmi esti tanfolyamot végzett kisasszony főtéri üzletbe írásbeli teendők végzésére felvétetik. Sajátkezű írásbeli ajánlatok Merkur jellege alatt a kiadóba adandók.

Gyakorlott varró leányok felvétetnek Goldstein Karolinnál, Miklós-utca 5.

Nappali kifizető fiu felvétetik Hoffmann és Kronovitz nyomdájában.

Insz, ki délelőtt lakáson takarít délután az üzletben foglalkozik azonnal felvétetik. Neumann M. Debreczen, Piac-u. 51.

Adás-vétel.

Tabaccó moly irtó por, Naftalin és féreg irtó por. Tartós fényű Linoleum szobalag festékek és parket kenőcsök kaphatók Deutsch Lajos Piac-utca 38. szám alatti fő- és Piac-utca 72. szám alatti fiók üzletben.

Megérkezett a legfinomabb angol divatszövetek Moskovits József uri szabó divattermében, Baraképület.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Papián és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mal naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salam. Telefon 685.

Egy szép ebédlő-berendezés és három függőlámpa eladó József kir. herceg-utca 21.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Debreczenhez közel, forgalmas közszégen, 5-6000 K évi jövedelmű üzlet házzal, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet Rubinstein Samu, Nyírmártonfalva.

Dus gyökérszerű, porhajas szőlővessző különböző fajokban ezerszámra eladó Poroszlay László bocsakaykerti szőlőtelepéről. Cím: Poroszlay László, Debreczen, Alföldi Takarékpénztár.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Lakás.

Új szálloda Merkur-szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a, melyet újonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam. Szíves pártfogásba ajánlom.

Miklós-utca 29. szám alatt egy két szoba, konyha és mellékhelyiségből álló lakás, továbbá egy nagy raktárnak vagy műhelynek való helyiség azonnal bérbeadó. Felvilágosítást ad Áron Miksa Debreczen, Széchenyi-utca 13. szám.

Különfele.

Menean J. homoru műköszörűs május elsejétől Degenfeld tér 8. sz. alatt létezik.

Lakás változás. Nagy János szobafestő lakását Borz-utca 18. alá helyezte át.

Welsz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Sertésértő gazdák figyelem! András napi árpát evő malacoknál már kezdeni kell adni az országos hírdő Kun-féle sertéspari, mert aki ezt adja disznójának, az a legvésebb időben sem hullhat el, mert, hogy ez nem üres reklám, a vezében elhullottak árát 20%-on felül megfizetem, ha orbáncz ellen oltattak s e porral lettek kezelve tavasztól decemberig. Főraktár Mihelovits Jenő gyógyszerárában és Josa és Jónánál.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülék

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Tisztán kezelt fajboraimat

ajánlom hektóját 48 koronáért Rózsa-telepemen. Ugyanott több fajta porhajas vessző eladó.

Értekezni lehet Frohner-szálloda, Rosenberg Adol, szállótulajdonosnál.

Permetezéshez

még ezidőszent az összes európai gyártmányok között, technikai bebizonyítás után legelőkeltebb a Veréb István által, Debreczen I. Szap-anos-u. 10 sz. saját ház már 14 éve országsszerző közmegelőgedésre gyártott „Sugár” permetező.

Ára darabonként felelősség mellett 36 korona. Leírás ingyen és bérmentve. Óvakodjunk a mánapság gombamódra növe, silány vásári permetezőktől.

Naponta kétszeri sütés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy gyártmányaink könnyebb beszerezhetése végett, május hó 1-től Péterfia-utca 11. szám, Hatvan-utca 33, Árpád-tér 43 és Hunyadi-utca 3. szám alatt

elárusító helyeket

állítottunk fel, hol mindennap friss sütemény és kenyér gyári árban kapható.

Tisztelettel

Gazdák Sütődéje,

Böszörményi-ut 15. — Telefon 9-24.

Pontos és gyors kiszolgálás.

Porol

Fest

Tisztít

Hrabéczy

szövet- és csipkefüggönyöket, stórokat, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.

Agytollat

fertőtlenítve tisztít

Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.

Csak rövid ideig.

Csak rövid ideig.

Az üzlet feloszlik.

Wallerstein Fülöp és Fiai női divatüzletét megvettem és az árat

minden áron árusítom.

Az üzlet feloszlik.

Raktár egy tömegben is eladó. — Berendezés eladó.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth-u. Kölcsonös-Segélyző palota, a gyógyszerár mellett.

Szépség,

szépség a jó izlés követelménye.

Matild crém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 szlabon.

Méregmentes szépítőszerek hatásuk meglepő, levesznek minden szeplőt, májfoltot stb. a bőrt finommá, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ át minden kibuvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában Főraktár: Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Josa és Jóna drogeriájában.

Viszonteladók kedvezményben részesülnek.

Kivánatra házhoz szállít.